

„Helyi identitás és kohézió erősítése a Tisza és a Maros közén”

TOP-5.3.1-16-CS1-2017-00005

BESZÁMOLÓ

a megvalósult projektről

Vezető kedvezményezett:

Deszk Község Önkormányzata

Konzorciumi partnerek:

Tiszasziget Község Önkormányzata

Ferencszállás Községi Önkormányzat

Klárafalva Községi Önkormányzat

„Bánát” Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOMJEGYZÉK

- I. Bevezető
- II. A projekt célja
- III. A projekt várható eredménye
- IV. A projekt célcsoportja
- V. A projekt ütemezése
- VI. A közösségi tervezés eredménye, programok, akciók, folyamatok megvalósulása a projektben településeként:
  - 1) Deszk Község Önkormányzata
  - 2) Tiszasziget Község Önkormányzata
  - 3) Ferencszállás Községi Önkormányzat
  - 4) Klárafalva Községi Önkormányzat
  - 5) „BÁNÁT” Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület
- VII. A projekt értékelése, hatása

I. Bevezető

Deszk Község Önkormányzata, mint konzorciumvezető, valamint Tiszasziget Község Önkormányzata, Ferencszállás Községi Önkormányzat, Klárafalva Községi Önkormányzat és a „Bánát” Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület pályázati támogatást nyert a helyi lakosság közösségi szerepvállalásának ösztönzését és a helyi felelősségtudat erősítését szolgáló programok megvalósítására. A nyertes pályázat címe: *„Helyi identitás és kohézió erősítése a Tisza és a Maros közén”*, azonosító szám: **TOP-5.3.1-16-CS1-2017-00005**.

Vezető kedvezményezett:

Deszk Község Önkormányzata

Konzorciumi partnerek:

Tiszasziget Község Önkormányzat

Ferencszállás Községi Önkormányzat

Klárafalva Községi Önkormányzat

„Bánát” Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület

A projekt megvalósítása: 2018.01.22. - 2022.01.31.

Támogatás összege: 40.000.000,-Ft

Támogatás intenzitása: 100%

A közösségfejlesztési programok módszertanát és a segítő mentorhálózatot az EFOP-1.3.1-15-2016-00001 azonosító számú „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” című kiemelt projekt biztosítja.

II. A projekt célja

Átfogó cél:

Az adott célterületen élő lakosság közösségi szerepvállalásának ösztönzése és a helyi felelősségtudat erősítése.

Specifikus cél:

- 1.) a közösség szakmai és szervezeti hátterének megteremtése
- 2.) a célterületen megvalósuló közösségi kezdeményezések és közösségfejlődés támogatása
- 3.) a helyi tudástőke hálózati szintű kiterjesztése és az identitás megerősítése a közösségfejlesztési célok elérése érdekében
- 4.) a céltelepüléseken élők életminőségének javításával a helyi identitás és kohézió fokozása

A támogatással immár megvalósítható projektünk célja a közösség szakmai és szervezeti hátterének megteremtése, a célterületen megvalósuló **közösségi kezdeményezések és közösségfejlődés támogatása**, a helyi tudástőke hálózati szintű kiterjesztése és az identitás megerősítése a közösségfejlesztési célok elérése érdekében, és végül, de nem utolsó sorban az érintett településeken élők életminőségének javításával a helyi identitás és kohézió fokozása.

III. A projekt várható eredménye

A program eredményeképpen fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a helyi civil társadalom megerősödése segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősödik a civil aktivitás, valamint alulról szerveződve kialakulnak, illetve megerősödnek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint a településhez való kötődés.

IV. A projekt célcsoportja

A részt vevő települések lakossága.

V. A projekt ütemezése

1. ütem: Közösségi tervezés

Közösségfejlesztő munkatársaink a közösségszervezés- és fejlesztés módszertanát alkalmazva alakították ki az együttműködést a helyi lakossággal. Felkészítették és bevonták őket a közösségi tervezés folyamatába (közösségi interjú, közösségi beszélgetés, közösségi felmérés) amelynek eredményeként elkészült a Helyi Cselekvési Terv, amely alapján került kialakításra a különböző programok, az akciók és folyamatok sorozata, tematikája, illetve a projekt rendezvénynaptára.

- 1.) *Közösségi interjú*
- 2.) *Közösségi beszélgetés*
- 3.) *Közösségi felmérés*
- 4.) *Helyi Cselekvési Terv összeállítása*

A Helyi Cselekvési Terv a közösségi interjú, beszélgetés és felmérés eredményeire épülő, a közösség által leginkább preferált programok, rendezvények, folyamatok összefoglaló dokumentuma, amely nemcsak a településen élők szükségleteire, saját jövőjükre, lakóhelyükre vonatkozó elképzeléseket tartalmazza, hanem azt a módot is, ahogyan az egyén maga szerepet vállal a tevékenységek előkészítésében és megvalósításában. A Helyi Cselekvési Terv hosszabb távra, minimum 3 évre szól. A Helyi Cselekvési Terv összeállításában az előzetes felmérések eredményeit felhasználva a lakosok, civil szervezetek, az önkormányzatok és szakmai szervezetek együttesen állították össze. A helyi cselekvési terv mellett a felmérések eredményeképpen a közösség igényeire válaszolva a közös munka eredményeképpen kialakításra került a projekt 3 éves programtervezete is.

2. ütem: A közösségi tervezés eredménye, programok, akciók, folyamatok megvalósulása a településeken

VI. A közösségi tervezés eredménye, programok, akciók, folyamatok megvalósulása a projektben településeként:

1) Deszk Község Önkormányzata:

Programok, akciók, folyamatok megvalósulása a projektben Deszken

A korábban rögzített tervek, elképzelések alapján a közösségi tervezés módszertanát alkalmazva az alábbi rendezvények, programok és folyamatok megvalósítása történt:

1.) Községi akciók, tevékenységek, események:

- Helyi Értékek Napja
- Vállalkozói fórum

2.) Programok, folyamatok:

- Helyi értéktár bővítése, értéktár bizottság működtetése a közösség bevonásával (lakossági fórum, Roll Up-ok és kiadvány készítése)
- Művelődő közösségek ismeretterjesztő rendezvénysorozat

3.) Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése:

- Kerekasztal beszélgetések

4.) Községi Információs Pont kialakítása

5.) Bűnmegelőzést és a közbiztonság javítását segítő programok

6.) Közlekedésbiztonsági programok

Helyi Értékek Napja (Deszk). A projekt előkészítése során kirajzolódott, hogy szükség van egy olyan kulturális rendezvényre, amely közelebb hozza egymáshoz a település idősebb és

fiatalabb lakosait. A programok keretében az idősebbek átadhatják tudásukat a fiatalabbaknak, így őrizve meg pl.: a szövés, a hímzés, vagy a hagyományos ételek készítése hagyományát. A nagyrendezvény célja, hogy felidézze, életben tartsa a helyi hagyományokat, szokásokat, mesterségeket, bemutassa a csak a településre jellemző és lakói számára különös jelentőséggel bíró szellemi, tárgyi és kulturális helyi értékeket. Kiállítás formájában bemutatásra kerülnek a helyi értékeink, a kézművesek utcájában a régi mesterségeket vonultatjuk fel a kipróbálás lehetőségével. A legkisebbeket népi játékok és kézművesség várja. A gasztronómiai kínálat is elsősorban a helyi, hagyományos ételekre épül. A kulturális műsorok keretében bemutatkozhatnak konzorciumi partnertelepülések kulturális csoportjai is. A rendezvény a Deszki Művelődési Ház és Könyvtár, a helyi civil szervezetek, valamint a helyi közösség aktív közreműködésével valósul meg.

A nagyrendezvény hagyományteremtő céllal a projekt során évi egy alkalommal került megrendezésre.

Helyi Értékek Napja

Vállalkozói fórum (Deszk). A projekt előkészítés során felmerült, hogy szükség van a helyi vállalkozások ösztönzésére a község népességmegtartó erejének növelése érdekében. A vállalkozói aktivitás növelése, a fel nem ismert gazdasági potenciál kihasználása nemcsak a település, hanem a térség gazdasági-társadalmi helyzetének javításához is hozzájárul. A fórum célja a helyi közösség aktivizálása, olyan információk átadása, amelyek hozzájárulnak az eredményes gazdálkodáshoz, a vállalkozások versenyképességének növeléséhez. A

tevékenység hozzájárul a gazdasági élet élénkítéséhez és ezáltal a település népességmegtartó erejének növeléséhez.

Ez a fórum a projekt időtartama alatt évi egy alkalommal került megrendezésre.

Vállalkozói Fórum

Helyi értéktár bővítése, értéktár bizottság működtetése a közösség bevonásával (Deszk). A tevékenység keretében évente egy alkalommal lakossági fórum került megrendezésre, amellyel a Helyi Értéktár Bizottság munkáját kívánta támogatni. Célunk a helyi értékek feltárása, megismertetése és azok megőrzése. A rendezvény a Deszki Művelődési Ház és Könyvtár, a Deszki Falunkért Egyesület, valamint a Deszki Értéktár Bizottság szakmai támogatásával és a helyi közösség aktív közreműködésével valósult meg. A helyi értékek bemutatására 12 db Roll Up készült, illetve igényes kivitelezésű színes nyomdai kiadvány került megjelentetésre „Deszki Értékeink” címmel.

Roll Up-ok a helyi értékekről

„Deszki Értékeink” kiadvány

Művelődő közösségek ismeretterjesztő rendezvénysorozat (Deszk). A helyi identitás erősítése érdekében olyan programok megvalósítására volt szükség, amelyek összefogják a különböző kulturális tevékenységek köré szerveződő csoportokat, láthatóságuk és társadalmi beágyazottságuk megnövekszik és amely ösztönzőleg hat a lakosság többi tagjára is. A településen működő közösségeket (alkotó és művészeti csoportok, klubok) és a lakosság többi tagját ismeretterjesztő előadássorozat segítségével kívántuk aktivizálni. Az ismeretterjesztő előadássorozat a Deszki Művelődési Ház és Könyvtár intézményében került megrendezésre, mely során olyan személyek tartottak előadást illetve bemutatót, akik az adott területet megfelelő szellemiséggel képviselik, tudásukat, tapasztalataikat, élményeiket közérthető és figyelemfelkeltő formában osztották meg a közönséggel. A rendezvénysorozat a projekt időtartama alatt évente egy alkalommal került megrendezésre.

Művelődő Közösségek

Kerekasztal beszélgetés (Deszk) a konzorciumi partnerekkel és az érdeklődő lakossággal együtt került megrendezésre. Célja a projekt eseményeinek, folyamatának, eredményeinek kiértékelő megbeszélése a lakosság tájékoztatása mellett. Deszk a projekt során három alkalommal volt házigazdája a kerekasztal beszélgetéseknek.

Kerekasztal beszélgetés

Közösségi Információs Pont (Deszk) kialakítása a helyben tájékozódás lehetőségét nyújtja: sokan a személyesen történő informálódás még mindig inkább előnyben részesítik, mint pl. az online felületeket. A Deszki Művelődési Ház és Könyvtárban egy Közösségi Információs Pont került kialakításra, ahol a közösségfejlesztési folyamatról, a programokról, folyamatokról és a projekt tevékenységeibe való bekapcsolódásról lehet tájékozódni. A Központ célja, hogy az érdeklődők naprakész, megbízható információkhoz jussanak a térségben zajló közösségfejlesztési folyamatról, annak eredményeiről. Az információk birtokában az érdeklődők még inkább sajátjuknak érezhetik a folyamatokat, amelyekhez csatlakozhatnak is.

Közösségi Információs Pont

Bűnmegelőzést és a közbiztonság javítását segítő programok (Deszk)

A bűnmegelőzési előadások célja volt a lakosság - kiemelten az idősek és a gyermekkorúak - biztonságérzetének növelése, az egyéni és közösségi felelősség kialakításának elősegítése. A projekt keretében az alábbi előadások kerülnek megvalósításra:

- *Előadás az időskorúak az áldozattá válásának megelőzésére*

Az előadás egy alkalommal a Szegedi Rendőrkapitányság közreműködésével a Deszki Nyugdíjas Klubban került megrendezésre.

Előadás az időskorúak az áldozattá válásának megelőzésére

- *Előadás a biztonságos internetezésről általános iskolások részére*

A 45 perces előadások az általános iskola 3. osztályától 8. osztályáig egy alkalommal, tanóra keretében zajlottak. A szülőknek és a pedagógusoknak külön előadást tartottak a témában 1-1,5 órában. Az előadások a *Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat* munkatársa közreműködésével valósultak meg.

Előadás a biztonságos internetezésről általános iskolások részére

A Szegedi Rendőrkapitányság előadója az általános iskola osztályainak 45 perces tanóra keretében bűnmegelőzési előadást tartott, mely során az alsó tagozatos diákoknak az otthoni egyedüllétről, illetve az idegenekkel való kapcsolatteremtés szabályairól volt szó. A felső tagozatosok számára az iskolában vagy azon kívül előforduló erőszakos bűncselekményekre, a vagyon elleni bűncselekmények megelőzésének lehetőségeire, valamint a szabadidős tevékenységek során felmerülő bűncselekmények megakadályozására hívták fel a figyelmet.

Bűnmegelőzési előadássorozat általános iskolások részére

Közlekedésbiztonsági programok (Deszk)

A közlekedésbiztonsági program keretében a két leginkább veszélyeztetett korosztály számára szerveztünk programot a projekt keretében egy alkalommal a *Szegedi Rendőrkapitányság* aktív közreműködésével.

Bringasuli óvodásoknak és iskolásoknak

Előadás a biztonságos közlekedésről időskorúaknak

2.) Tiszasziget Község Önkormányzata:

Programok, akciók, folyamatok megvalósulása a projektben

A korábban rögzített tervek, elképzelések alapján a közösségi tervezés módszertanát alkalmazva az alábbi rendezvények, programok és folyamatok megvalósítása történt:

1.) Közösségi akciók, tevékenységek, események:

- Hagyományőrző, kulturális rendezvény (disznóvágás)
- Sziget Napja rendezvénysorozat
- Gyermeknap
- Vállalkozói fórum
- Hagyományőrző lakodalom

2.) Programok folyamatok:

- Önkormányzati fórum
- Nyugdíjas fórum
- Ifjúsági fórum
- Horgászverseny
- Kézműves fórum
- Egészséges életmód fórum

3.) Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése:

- Kerekasztal beszélgetések

A **Hagyományőrző, kulturális rendezvény (Tiszasziget)** keretein belül a régi, falusi disznóvágás hagyománya került felelevenítésre. A rendezvény célja, hogy életben tartsa a tradicionális falusi disznóvágások szokását, hangulatát és közösségépítő jelleggel megmozgassa a falu fiatal és idősebb lakosait. A hagyományőrző rendezvény minden év elején, a projekt során összesen három alkalommal került megrendezésre.

Hagyományőrző disznóvágás

A **Sziget Napja (Tiszasziget)** rendezvénysorozat hagyományteremtő céllal megrendezett települési nagyrendezvény, mely minden év augusztusban valósult meg. A változatos és színes programkínálat a település minden generációja számára a helyi sajátosságokat és hagyományokat felelevenítő kapcsolódási lehetőséget biztosított. A nagyrendezvény célja a település értékeinek, hagyományainak megőrzése és megismertetése, bemutatása volt.

Sziget Napja

Gyermeknap (Tiszasziget). A közösségi találkozók nagyban hozzájárulnak egy település szociális kohéziójához, így ezen tevékenység célja is hasonló: javítani a társas kapcsolatokat, és összehozni a helyi lakosokat, családokat egy gyermeknap keretében. A rendezvény először 2018. májusában várta az érdeklődőket majd az azt követő két évben egyre nagyobb érdeklődés mellett került megrendezésre a kicsinyek és a nagyobbak legnagyobb örömére.

Gyermeknap

A **Vállalkozói Fórum (Tiszasziget)** célja a helyi közösség aktivizálása, olyan információk átadása, amelyek hozzájárulnak az eredményes gazdálkodáshoz és a vállalkozások versenyképességének növeléséhez. Ez a tevékenység hozzájárult a gazdasági élet élénkítéséhez és ezáltal a település népességmegtartó erejének növeléséhez. Ezen fórum a projekt időtartama alatt évi egy alkalommal került megrendezésre.

Vállalkozói fórum

Hagyományőrző lakodalom – „AZ EZÜSTLAKODALOMTÓL AZ ARANYLAKODALOMIG”

- *Hagyományőrző rendezvény a jubiláló házaspároknak.* Az új, a közösségi igényeknek eleget tévő és a közösség aktív közreműködésével megvalósuló hagyományőrző lakodalmas alkalmával több, évfordulót ünneplő pár tartotta meg előben és kizárólag hagyományos keretek között a 26, 30, 40, 45 és 64 éves házassági évfordulóját a nagy nyilvánosság előtt felidézve a korabeli ceremónia hangulatát és kellékeit. A látványos rendezvény célja a hagyományok felelevenítése, a közösségépítés, a generációk összehozása, valamint a helyi identitás és kohézió erősítése volt.

Hagyományőrző lakodalom

Önkormányzati fórum, nyugdíjas fórum, ifjúsági fórum (Tiszasziget). Témánként a projekt során 3-3 alkalommal lakossági fórumok keretében biztosítunk lehetőséget a lakossági vélemények meghallgatására, amelyek iránymutatásul szolgálnak a döntéshozóknak a jövőbeli tevékenységeik tekintetében.

Ifjúsági fórum

A **Horgászversenyek (Tiszasziget)** célja a generációk közötti tudásátadás, a helyi horgászat ösztönzése és az élő környezettel való egyensúly kialakítása volt. A rendezvénysorozat évente két ízben, a projekt során összesen 6 alkalommal került megrendezésre.

Horgászverseny

Egészséges életmód és Kézműves fórum (Tiszasziget). A helyi közösség részéről igény merült fel olyan új programokra, mint az Egészséges életmód és Kézműves fórum megrendezése.

A helyi kézműves kultúra erősítése és promóciója – a hagyományőrző funkció mellett - felfrissítheti a helyi kézműves termékek forgalmát is, így akár gazdaságot javító funkcióval is bírhat.

Kézműves fórum

Nem lehet elég figyelmet és időt szentelni az egészséges életmód kialakításának fontosságára. Az egészség megőrzése és az életminőség javítása céljából a lakossági igényeket is figyelembe véve, egészséges életmód fórumot szerveztünk szakemberek, életmód tanácsadó bevonásával. A fórumok a projekt során évente egy alkalommal kerültek megrendezésre.

Egészséges életmód fórum

A **Kerekasztal beszélgetés (Tiszasziget)** a konzorciumi partnerekkel és az érdeklődő lakossággal együtt került megrendezésre. Célja a projekt eseményeinek, folyamatának, eredményeinek megbeszélése a lakosság tájékoztatása mellett. Tiszasziget a projekt során három alkalommal volt házigazdája a kerekasztal beszélgetéseknek.

Kerekasztal beszélgetés

3.) Ferencszállás Községi Önkormányzat

Programok, akciók, folyamatok megvalósulása a projektben Ferencszálláson

A korábban rögzített tervek, elképzelések alapján a közösségi tervezés módszertanát alkalmazva az alábbi rendezvények, programok és folyamatok megvalósítása történt:

1.) Közösségi tevékenység történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele:

- Helytörténeti kiadvány elkészítése

2.) Közösségi akciók, tevékenységek, események:

- Zab Nap
- Helytörténeti kiállítás

3.) Programok, folyamatok:

- Karácsonyi koncertsorozat

4.) Helyi nyilvánosság fórumai:

- Honlap fejlesztése
- Helyi lap fejlesztése

5.) Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése

- Kerekasztal beszélgetés

6.) Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok

- Bűnmegelőzési előadás

7.) Közlekedésbiztonsági programok

- Bringasuli

Helytörténeti kiadvány elkészítése (Ferencszállás). A projekt előkészítése során felmerült, hogy szükség van a település története, múltja, valamint a helyi közösségi értékek megőrzésére olyan módon, hogy azonosított, rendszerezett, publikált formában legyenek hozzáférhetőek, gazdagítva ezzel a helyi (kulturális) identitást.

Helytörténeti kiadvány

A **Zab Nap (Ferencszállás)** tematikus nagyrendezvény a projekt során egy alkalommal kerül megrendezésre mely során a régi mesterségek, a hagyományok felelevenítése és megismertetése valósul meg: az idősek tudásukat bemutatják és átadják a fiatalabb generációnak. A rendezvény számos színes programot, szórakozási lehetőséget kínál a témában az idősebb és fiatalabb korosztály számára is, ezáltal a hagyományok felidézése mellett jelentős közösségépítő szerepe is van. A rendezvény a Ferencszállási Nyugdíjas Klub szakmai támogatásával és a helyi közösség aktív közreműködésével valósul meg. A rendezvény nemcsak a helyben élőknek, hanem a környező településen élőknek is jó programokat kínál, öregbítve Ferencszállás jó hírét.

Helytörténeti kiállítás (Ferencszállás). A kreatív tevékenységben aktívan részt vettek a helyi közösség tagjai, kezdeményezésükre megindult a helytörténeti gyűjtés elsősorban Ferencszállás múltját, hagyományait, és a régi mesterségeket illetően. A helyiek ötletgazdaként, az anyagok összegyűjtésében és összeállításában, illetve a kiállítás kivitelezésében is részt vettek.

Helytörténeti kiállítás

Karácsonyi koncertsorozat (Ferencszállás). A helyi közösség részéről igény merült fel képzett, hangszeres előadók által prezentált, zenés rendezvényekre. A rendezvény hozzájárult a kulturális tevékenységet folytató csoportok megismeréséhez és elismertségéhez, a közösség kohéziójának erősítéséhez. Az igényes, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló kulturális rendezvénysorozat az életminőség-érzet javulását is szolgálta. A tevékenység célja a zene szépségének és közösségteremtő erejének megismertetése és egy felejthetetlen közösségi élmény megvalósítása volt. Az Adventi időszak meghatározó programjaként a színvonalas koncertsorozattal még meghittebbé és szebbé varázsoltuk a karácsonyi készülődést.

A rendezvénysorozat három alkalommal, minden adventi időszakban, hagyományteremtő céllal került megrendezésre.

Karácsonyi koncertsorozat

Honlap fejlesztése (Ferencszállás). Az online felületeken történő tájékozódás iránti érdeklődés egyre nagyobb. Ezt az igényt szeretnénk volna kielégíteni olyan akadálymentesített felülettel, honlap kialakításával, amelyen mindenki azonos feltételekkel érheti el a projekttel és a településsel kapcsolatos információkat.

Helyi lap fejlesztése (Ferencszállás). A projekt keretében a „*Ferencszállási Hírek*” helyi lap fejlesztését és annak a színes nyomtatáshoz szükséges eszközök beszerzését valósítottuk meg.

Kerekasztal beszélgetés (Ferencszállás) a konzorciumi partnerekkel és az érdeklődő lakossággal együtt egy alkalommal került meredezésre. Célja a projekt eseményeinek, folyamatának, eredményeinek áttekintése, értékelése volt a lakosság tájékoztatása mellett.

Bűnmegelőzési előadás (Ferencszállás). A településen minimális a bűnesetek száma, ám főleg az idősebb lakosok részéről igény merült fel a szakszerű tájékoztatásra, amely az értékek védelméről és a bűncselekmények megelőzése érdekében szükséges intézkedésekről nyújt információt.

A bűnmegelőzési előadás célja a lakosság, kiemelten az idősek biztonságérzetének növelése és az egyéni és közösségi felelősség kialakításának elősegítése volt. Az előadást bűnmegelőzési szakember tartotta, aki hasznos tanácsokat nyújtott az áldozattá válás megelőzéséhez és az áldozatok segítéséhez. A rendezvény a *Szegedi Rendőrkapitányság*

szakmai támogatásával és a helyi közösség aktív közreműködésével egy alkalommal került megrendezésre.

Bűnmegelőző előadás

A **Bringasuli (Ferencszállás)** elnevezésű rendezvény a kerékpározás szabályait és a biztonságos közlekedés minél szélesebb körben való elterjesztését szolgálta. Az óvodásoknak és iskolásoknak szóló program célja a korosztály kerékpáros közlekedésbiztonsági ismereteinek bővítése játékos feladatokkal, totóval, kerékpár versennyel és elsősegély nyújtási ismeretek átadásával. Az esemény során a nyári szünet veszélyeire is felkészítettük a gyermekeket. A rendezvény a *Szegedi Rendőrkapitányság* szakmai támogatásával és a helyi közösség aktív közreműködésével valósult meg.

Bringasuli

4.) Klárafalva Községi Önkormányzat:

Programok, akciók, folyamatok megvalósulása a projektben Klárafalván

A korábban rögzített tervek, elképzelések alapján a közösségi tervezés módszertanát alkalmazva az alábbi rendezvények, programok és folyamatok megvalósítása történt:

1.) *Közösségi tevékenység történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele*

- Helytörténeti, néprajzi források megismerése, helyi hagyományok feltárása

2.) *Közösségi akciók, tevékenységek, események:*

- Szomszédünnep
- Helyismereti kiállítás
- Helyi értékek bemutatása rendezvénysorozat

3.) *Programok, folyamatok:*

- Süteménykészítő verseny

4.) *Helyi nyilvánosság fórumai*

- Nyomtatott újság, hírlevél megjelentetése

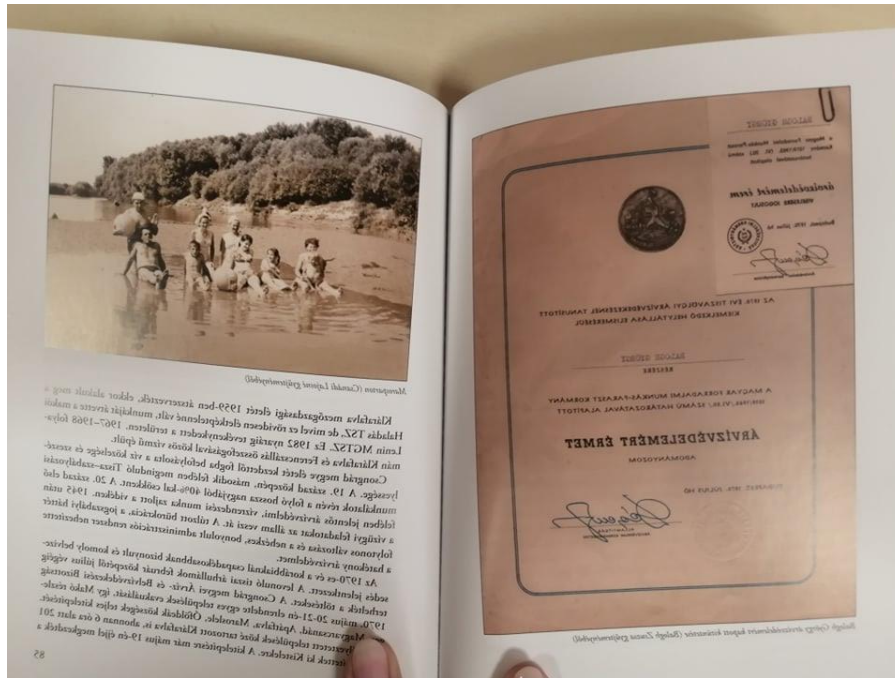
5.) *Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése*

- Kerekasztal beszélgetések

Helytörténeti, néprajzi források megismerése, helyi hagyományok feltárása (Klárafalva)

A településen élők körében igény mutatkozott a helyi közösségi értékek megőrzésére és megismertetésére. Ezen tevékenység által a különböző generációk is közelebb kerülnek egymáshoz, így a közösség kohéziója is megerősödik. A település történeti feltárásának célja, hogy a lakosok megismerjék kulturális gyökereiket, ezáltal pedig erősödjön a közösségi identitás. A település történeti feltárása szakértő bevonásával zajlott. A tevékenység keretében sor került interjúk készítésére, amelyek hozzájárultak a kutatómunka sikerességéhez. A gyűjtésben, rendszerezésben a helyiek nagyfokú részvételére is a segítségünkre volt. A történeti feltárás eredményét mindenki számára elérhetővé szeretnénk tenni, ennek érdekében igényes kiadvány készült.

„Kláralfalva – ahol 5000 éve él az ember” – helytörténeti kiadvány

Szomszédünnep (Kláralfalva). A közösségek szomszédolása, azaz a Szomszédünnep alkalmat adott arra, hogy az adott közösségek felismerjék az egymás közötti hasonlóságokat és egyediségeket, és amelyek révén további együttműködések indulhassanak el. A rendezvénysorozat keretében a partner települések művészeti csoportjainak bemutatkozására került sor Kláralfalván, melyek során hangsúlyoztuk a kulturális és társadalmi sokszínűséget és rávilágítottunk az azonosságokra is. A rendezvény évente egy alkalommal került megrendezésre.

Szomszédünnep

Helyismereti kiállítássorozat (Kláralfalva). A kiállítássorozat célja olyan szélesebb kört érintő témakör feldolgozása volt, amelyben a közösség tagjai aktívan vehetnek részt. Ennek érdekében ösztönöztük a kutatásban és a gyűjtemény bemutatásában való részvételt, így a cselekvők körének kibővítését, kompetenciáik fejlődését. A település történetéhez kapcsolódó események köré szerveződő helyismereti kiállítások széleskörű információt nyújtottak a lakosságnak. Ennek hatására élénkül a kulturális élet, emellett fokozódik az összetartozás érzése, miközben a közreműködők személyes, szociális és kapcsolatépítő készségei is fejlődnek. A kiállítássorozat évente egy alkalommal került megrendezésre három különböző téma köré csoportosítva:

- Kiállítás a falu újra településének megemlékezésére összegyűjtött anyagokból,
- Kiállítás az I. és II. világháborúval kapcsolatosan összegyűjtött anyagokból,
- Kiállítás a jelen korunkból összegyűjtött anyagokból

Helyismereti kiállítás

Helyi értékek bemutatása – ismerd meg a településed értékeit! – rendezvénysorozat (Kláralfalva).

A Helyi értékek bemutatása rendezvénysorozat keretében egy alkalommal közös falubejárást valósítottunk meg szakértő vezetésével kerékpárral, gyalog vagy lovaskocsival, amely során felkerestük a település nevezetességeit, épített és természeti értékeit, régészeti lelőhelyét stb.

A későbbiekben kiállítás formájában ismerhették meg a helyiek a település értékeit.

A programsorozatnak a helyi értékek bemutatása és megismertetése mellett jelentős közösségépítő szerepe is volt: erősítette az együvé tartozás érzését. A közösségi, kulturális programot évente egyszer, a projekt során három alkalommal valósítottuk meg.

Helyi értékek bemutatása

Süteménykészítő verseny (Kláralfalva).

A megvalósítani kívánt rendezvény a célterület lakosságának közös érdeklődési körén alapul. A verseny lehetőséget biztosít az egyének és a közösségek közötti hasonlóságok és egyediségek megismerésére, az együttműködések kibővítésére a gasztronómia területén. A Süteménykészítő verseny alkalmával a helyi és a környező települések lakosságát kívánjuk aktivizálni, új kapcsolatokat kiépíteni, illetve a meglévő kapcsolatokat erősíteni. Az eseményhez baráti körök, különböző csoportok csatlakozását várjuk. A verseny megrendezésére a környező települések bevonásával a projekt során egy alkalommal kerül sor.

Süteménykészítő verseny

Nyomtatott újság, hírlevél megjelentetése (Klárafalva). A település életéről, eseményeiről szóló és hasznos információkat tartalmazó, néhány oldalas helyi újság megjelentetése valósult meg, melynek megvalósításához szükséges eszközök beszerzése a projekt keretén belül valósult meg.

Kerekasztal beszélgetés (Klárafalva) a konzorciumi partnerekkel és az érdeklődő lakossággal együtt egy alkalommal került megrendezésre. Célja a projekt eseményeinek, folyamatának, eredményeinek áttekintése volt a lakosság tájékoztatása mellett.

5.) „BÁNÁT” Szerb Kulturális Közhasznú Egyesület:

Programok, akciók, folyamatok megvalósulása a projektben

1.) *Közösségi tevékenység történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele*

2.) *Közösségi akciók, tevékenységek, események:*

- Közösségi helyismereti kiállítás

3.) *Programok, folyamatok:*

- Szerb örökségünk kiadvány összeállítása és nyomdai kivitelezése

Közösségi tevékenység történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele.

A tevékenység keretében a helyi és térségi szerb történelem feltárása, a mindennapok megörökítése szakértők, a helyi lakosok és a könyvtár, muzeális és közművelődési intézmények bevonásával valósult meg.

A tevékenység az alábbi munkafolyamatokból tevődik össze:

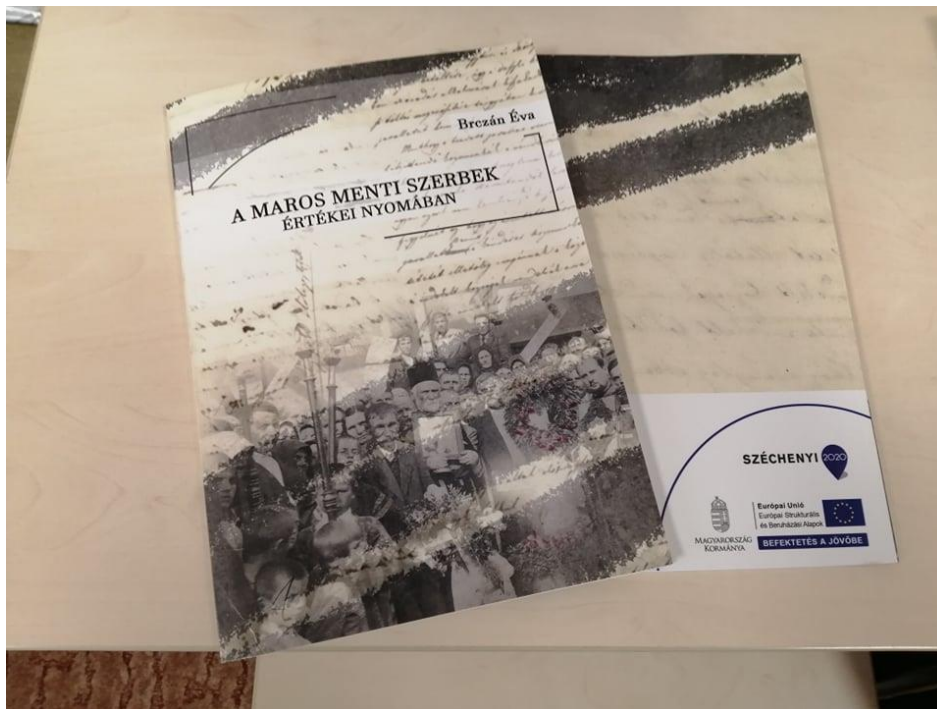
- helytörténeti kutató közösségek bevonás
- helyismereti dokumentumok feltárása a közösség bevonásával
- helyi szellemi kulturális örökség feltárása
- kerekasztal összehívása, közösségi munka megszervezése
- szakértő bevonása

Közösségi helyismereti kiállítás („Bánát” Egyesület) került megszervezésre a projekt során egy alkalommal a közösség által összegyűjtött anyagokból.

Közösségi helyismereti kiállítás

A Szerb örökségünk kiadvány összeállítása és nyomdai kivitelezése („Bánát” Egyesület). Az előzetes kutató munka által feltárt szakmai anyagok rendezése, összeállítása, szerkesztése és nyomdai kivitelezése valósult meg a projekt keretében.

Kiadvány

VII. A projekt hatása, értékelése

A projekt hatása elsődlegesen a közösségi élet területén érzékelhető, hiszen olyan programokat, folyamatokat, eseményeket valósítottunk meg a közösségfejlesztő tevékenység keretében, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy élénkebb legyen a közösségi élet, aktív és összetartó helyi közösségek jöjjenek létre. Az adott településhez és a térséghez való kötődést a megvalósult programok, akciók és folyamatok egyaránt erősítik, valamint hozzájárulnak a szubjektív életminőség-érzet javulásához azáltal, hogy miközben a kulturális élet változatosabbá válik, a közösség tagjai a projekt céljainak megvalósításában aktívan és tevékenyen vesznek részt. Fontos kiemelni továbbá azt a hatást, amelyet az életminőség-érzet javulása gyakorol a települések népesség megtartó képességére, mert a népesség-elvándorlás komoly problémát jelent a kistelepülések életében. A projekt tehát közvetve a közösség megtartó erejét, a fiatalok helyben maradását is elősegíti, ezzel hozzájárul a helyi tudástőke megőrzéséhez, s így a gazdasági fejlődés lehetőségét is nagymértékben támogatja. A projekt hatása nemcsak kulturális szempontból fontos, hiszen a kulturális élet színesítése, a vonzó turisztikai attrakciók megléte gazdasági szempontból is ösztönzőleg hatnak, így a projekt pozitív hatásai helyben és regionálisan is multiplikálódnak.

Az esélyegyenlőségi szempontok érvényesülését a projekt minden szakaszában igyekeztünk szem előtt tartani kiemelt figyelmet fordítva arra, hogy az esélyegyenlőségi célcsoportok számára is elérhetővé és vonzóvá tegyük a különböző programokat.

A projekt megvalósítása alatt kialakult járványügyi helyzet miatt bevezetett korlátozások, időszakos bezárások nagy mértékben megnehezítették, korlátozták a közösségi rendezvények tervezését és lebonyolítását; sokszor a csoportosulások sem voltak lehetségesek. Ezért a felelős intézkedések és a szükséges óvatosság betartása mellett néhány programot átütemezve, egy későbbi időpontban valósítottuk meg, egy alkalommal pedig a projekt megvalósításának határideje került meghosszabbításra.

Összességében sikerként éljük meg, hogy a projekt során a Helyi Cselekvési Tervben és a Rendezvénynaplóban tervezett tevékenységeket, eseményeket – a nehézségek ellenére is - meg tudtuk valósítani. Ehhez szükség volt a konzorciumi partnerek szoros együttműködésére, a közösség-szervezők munkájára, a célterület lakosságának aktív és önkéntes közreműködésére, valamint a Közreműködő Szervezet támogatására is.

Elmondhatjuk, hogy a projektünk elérte célját: sikerült a lakosságot megmozgatni, és úgy a projekt előkészítésébe, mint annak megvalósításába bevonni. A helyi közösségek fejlesztése, a közösségi kezdeményezések és szerepvállalás erősítése, az önkéntesség fontossága, az együttműködés erősítés a különböző problémák megoldásában, a helyi identitás erősítése, a helyi értékek megőrzése, annak megismertetése jelen pályázatnak köszönhetően valósulhatott meg, mely reményeink szerint a későbbiekben – a jó tapasztalatoknak köszönhetően – tovább erősödik majd valamennyi érintett településen!